

Mezinárodní obchodní arbitráž

Abstrakt

Cílem této práce byla analýza pojmů „arbitrability“ a „Kompetenz-Kompetenz“ jako institutů rozhodčího řízení. Pro lepší a hlubší pochopení podstaty těchto pojmů byla úmyslně srovnávána jak zahraniční, tak tuzemská úprava. Ač v mnoha aspektech jsou tyto pojmy vykládané obdobným způsobem napříč celou řadou jurisdikcí, lze nalézt rozdílnosti, jejichž zdroje bude v první řadě třeba objevovat v rámci tradic, právní kultury, případně náboženství nebo politického režimu. Není v silách ani takových velikánů jako Born či Fouchard, aby byla celá problematika předložena čtenáři úplně, a to jednoduše kvůli faktu, že tyto pojmy se používají téměř na celém světě a v mnoha ohledech budou proměnlivé v místě a čase.

V první části se zabývá samotným pojmem mezinárodní obchodní arbitráže, na něž je navázána pasáž o pramenech právní úpravy. Účelem bylo čtenáře stručně seznámit s nejdůležitějšími prameny na mezinárodní úrovni, které jsou klíčovým vodítkem pro úpravu arbitrability a doktríny Kompetenz-Kompetenz. Důležitým je nepochybně fakt, že mnoho zemí si vyžádalo výjimku, jež jim zakládá možnost pro neúplnou aplikaci daných úmluv. Je to tedy pomyslným vykřičníkem pro další etapu bádání po právních rádech, kdy se v praxi lze setkat s neočekávanými odlišnostmi.

Prostřední a klíčová část práce je věnována samotnému jádru problematiky, totiž pojmům arbitrability a Kompetenz-Kompetenz. Velmi zjednodušeně by bylo možné vyložit tyto pojmy jako proměnlivé v čase a v místě na základě tradic dané právní kultury. Potřeba rozvinout tyto pojmy pomocí komparace právních úprav v Evropě (Švýcarská konfederace, Spolková republika Německo, Česká republika, Francouzská republika), ale i v širším zahraničí (Čínská lidová republika, Spojené státy americké) je postavena na základě nesporného vlivu globalizace obchodu a zvyšujícího se počtu právních jednání v rámci vztahů B2B (*business to business*) a B2C (*business to customer*) po celém světě. Část o arbitrovatelnosti korporátních sporů se již specializuje na konkrétní odvětví, které zřejmě po vzoru úpravy Švýcarské konfederace bude rozšířeno v rámci předmětů, jež mohou být rozhodovatelné před rozhodčím orgánem. Je pravděpodobné, že statusové otázky v rámci práva obchodních korporací budou nadále rozhodovány výhradně soudem tak, jak tomu bylo doposud.

Při rozboru doktríny Kompetenz-Kompetenz byl do této práce zařazen text z důvodu bližšího pochopení tohoto institutu. Ne nadarmo byl tento institut studován v drtivé většině ze zahraničních zdrojů, které se této disciplíně věnují daleko více než české zdroje. Doktrína je úzce spjata s pojmem arbitrability, o které rozhoduje zpravidla rozhodčí orgán. Je třeba ale mít

na paměti, že otázky týkající se například kvality samotného právního jednání již rozhodci nebudou moci rozhodovat.

V závěrečné fázi práce nabízí čtenáři velmi stručný rozbor dalších institutů rozhodčího řízení, tedy rozhodčí smlouvy a rozhodčího nálezu. Oba dva instituty jsou zmíněny pouze stručně, ačkoliv by si jistě zasloužily být samotnými tématy vlastních prací.

Klíčová slova: mezinárodní obchodní arbitráž, arbitrabilita, Kompetenz-Kompetenz.

